

fog bennünket, a hit érzékfölötti valóságba kapaszkodó hatalma megéreztetni velünk azt, hogy ez a Szent Ostya a velünk élő Krisztust rejti el szemünk elől. Elrejti, mert misztérium, leplezi, mert Titkot takar.

Barokk oltárok úgy fejezik ki a hívő léleknek a misztérium, a szentség-ház Titka felé sóvárgó áhítatát, hogy az oltárra két adoráló angyalt állítanak, kik az imádás testtartásával, karjukat kitérve térdelnek a szentség-ház előtt. Az Eucharisztia misztériuma azonban nemcsak imádásra készítő, hanem elmélyedésre, megértésre ösztönző titok is. A szimbolomban a jel a jelentésre utal; a Kongresszus csodásan szép ünnepe nemcsak a magyar kenyér felmagasztalását mutatja, hanem a magyarságnak Krisztussal való összeforradását is feltárja.

A magyar föld színeváltozását a magyar lélek benső változása előzte meg. Történelmünk legnagyobb fordulója: kereszténnyé válásunk.

Ahogy a középkori krónikásaink nézték hívő szemmel a magyar történelmet, nekünk is szabad a teológia szemével keresnünk a misztériumnak magvát, mely a Kongresszus napjaiban hitünket, áhítatunkat magáravonja. Ha azt a nagy lelki fordulót elemezzük, mely a magyarságnak új lelki alkatát kimintázta, meg kell találunk az Élet Kenyerének, a Kenyér-színben elrejtőzött Krisztusnak alakító hatását a magyar történelemben. A pogány magyarsághoz Krisztus a Kenyér színében érkezett meg. Nemcsak mint ige és evangélium, hanem mint oltárra tett Ostya, mint az örök élet Kenyere. Ismerjük a cluny-reform szellemének eucharisztiai hitét; az Egyház szolozsmájában ma is érezzük a szentmise liturgiájában megörökített, művészi formába öntött áhítatát. A kultúra és kultusz örök kapcsolata nyilatkozik meg abban is, hogy Szent István népe az oltárra tett Kenyérben ismerte fel Krisztust és az Élet Kenyere alakította úgy át lelkivilágát, hogy a mindennapi kenyér nyomába szegődött.

Kultusza az égből szállott Kenyernek szólt, kultúrája a mindennapi kenyeret szolgálta.

Az isteni Magvető vonzotta a magyart az áldott föld barázdáira, hogy termeljen bőven tápláló kenyeret, imádságos munkával művelje a földet, szolgálja Istent és verejtékes munkájának gyümölcséből adja a legfehérebb kenyeret az oltárra. A szentségi Kenyérben megízlelte az új hitnek ízét, megtalálta benne életének forrását, lelkének táplálóját. Krisztus, az Élet Kenyere, úgy átalakította vérét, hogy új eszményeiért, hitéért, üdvéért a kereszténység védőjévé lett, az új hitnek nemcsak hősokeket, hanem vértanukat nevelt. Mert a Szent Ostya áldozati kenyér: kik vele táplálkoznak, Krisztussal járnak a hősök és szentek útján. Nem Csaba útján a mítosz ködbevesző multjába, hanem a történelem útján a magyar jövőbe.

Ezért került a Szent Ostya a Hősök-terének oltárára.

HA A HOLDBÓL...

*Ha a holdból hűvös télvégi éjben
régi tavasz-szagot hint rám a szél,
úgy érzem, minden, minden visszatér
még egy napon s életem újra élem:*

*édes gyerekkorom, mely denevéren
szállsz most az ür nagy játszóterein,
gyönyörteli első szerelmi kín —
csodáitok egyszer még újra-élem!*

Jékely Zoltán.